

Kaufmann Margit



A képen a kisebbik nővérem, Manyi [Kaufmann Margit] látható. Manyi 1910. június huszonhatodikán született. Manyi olyan tizennyolc-tizenkilenc éves korában megtanult fényképezni. Ott az udvaron volt egy Friedrich Schmidt nevű fényképész, nála kezdte. Schmidt egy nagyon rendes ember volt. A felesége úgy hívta, Fritzl. Borzasztóan ivott a felesége is, egy német nő volt, de ivott, mint a kefekötő. Schmidt meghalt hirtelen, szegény,

és a felesége elment Prágába a hűgához. Utána Koziárszky vette át a fényképezeti m?helyt. Koziárszky az meg olyan bolondos volt, egy olyan bohém, de nagyon korrekt volt, egy úriember. Nem volt nekünk annyi pénzünk, hogy vegyünk Manynak fényképez?gépet, szegény emberek voltunk. Fényképezett, retusált a n?vérem, jártak a f?nökkel esküv?kre, mindenféle alkalmakra is fényképezni. Akkor még olyan régifajta fényképez?gép volt, amelyik fekete kend?vel volt letakarva, és lábon állt, lemezeket tettek be, arra fényképeztek. Voltak segédjei is a fényképésznek, fiatal fiúk, Töröknek hívták az egyiket, aki cipelte a felszerelést, adogatott. A m?terem küls?, [udvarra néz?] fala tiszta üvegb?l volt, ahogy bementünk, jobbra volt a sötétkamra, ahol el?hívtak, és balra volt maga a m?terem, volt bent egy nagy-nagy fehér háttér, ami el?tt fényképeztek, és voltak asztalok is, ahol a segédek retusáltak. De nagyon rendes emberek voltak [a fényképészek], nem használták ki, és adtak neki rendesen fizetést. És avval segített minket szegény n?vérem, ahelyett, hogy ? felélte volna, vagy vett volna magának ruhát vagy valamit. Beadta a háztartásba. A kisebbik n?vérem házassága is összehozott parti volt, 1935 szeptemberében ment férjhez. Az ? férje, Moskovits Andor (Bandi), tisztvisel? volt egy fatelepen Marosvásárhely mellett, Lunca Bradului-on [magyarul: Palotailva]. Az nagy szó volt akkor, egy tisztvisel?! Tasnádi születés? volt [Tasnád Nagykárolytól 47 km-re van], volt egy n?vére, aki férjhez ment Magyarországra egy keresztényhez, Bárány Bubihoz. Úgy emlékszem, Budapesten laktak, de nekik nem volt gyerekük. A Manyiék esküv?je is rendesen, zsidó módra zajlott, a baldachin alatt, mint az id?sebbik n?véremé. Azt is a nagybátyámék fedezték, mert nekünk honnan lett volna pénzünk tíz embert összehozni? A zsidóknál úgy van, hogy tíz embert kell összehívni, úgy hívják ezt, minján, minden imádsághoz, a házasságkötéshez is. És akkor ezt a tíz embert is meg kellett vendégelni. Manyiék nem sokat éltek együtt, felbomlott a házasságuk. Nem volt veszekedés, semmi, csak egész egyszerűen nem szerették egymást. Szóval, biztos volt valami köztük, ami nem stimmelt. Utána visszakerült a n?vérem Nagykárolyba, és tovább fényképészkedett.